

Turinys

1. Įvadas	5
2. Termodinaminiai ir kinetiniai cheminės technologijos pagrindai	6
2.1. Cheminės technologijos procesų klasifikacija	6
2.2. Cheminio proceso efektyvumo kriterijai	7
2.3. Cheminių reakcijų pusiausvyra.....	8
2.4. Cheminės kinetikos dėsnių taikymas parenkant technologinę režimą.....	10
2.5. Homogeniniai procesai	15
2.6. Heterogeniniai procesai	18
2.6.1. Dujos – skystis ($D-S$)	19
2.6.2. Dujos – kietoji medžiaga ($D-K$).....	20
2.6.3. Skystis – kietoji medžiaga ($S-K$).....	22
2.6.4. Kietoji medžiaga – kietoji medžiaga ($K-K$)	23
2.6.5. Skystis – skystis ($S-S$)	23
2.7. Katalizės procesai	24
3. Cheminiai reaktoriai	32
3.1. Reaktorių klasifikacija	33
3.2. Idealeji cheminiai reaktoriai	34
3.2.1. Periodiniai reaktoriai	36
3.2.1.1. Idealojo sumaišymo reaktoriai	36
3.2.2. Nuolatinio veikimo reaktoriai.....	38
3.2.2.1. Idealojo išstumimo reaktoriai	39
3.2.2.2. Idealojo sumaišymo reaktoriai	41
3.2.2.3. Reaktorių grandinės.....	43
3.2.3. Įvairių tipų reaktorių darbo palyginimas	47
3.2.3.1. Paprastųjų cheminių reakcijų reaktorių parinkimas	47
3.2.3.2. Sudėtingųjų cheminių reakcijų reaktorių parinkimas	50
3.3. Reaktorių įranga.....	55
3.3.1. Homogeninių nekatalizinių procesų reaktoriai	55
3.3.2. Heterogeninių nekatalizinių procesų reaktoriai	57
3.3.2.1. Reaktoriai, skirti darbui $D-K$ ir $S-K$ sistemose..	57
3.3.2.2. Reaktoriai, skirti darbui $D-S$ ir $S-S$ sistemose...	59
3.3.3. Heterogeninės katalizės procesų reaktoriai.....	60
4. Pramoniniai cheminiai technologiniai procesai	65
4.1.Gamybos efektyvumas.....	65
4.2. Žaliavos	71
4.2.1. Lietuvos mineralinės žaliavos.....	73
4.2.1.1. Rūdinės žaliavos.....	73

4.2.1.2. Nerūdinės žaliavos	73
4.2.1.3. Degiosios mineralinės žaliavos	78
4.2.2. Antriniai žaliavų resursai	78
4.2.3. Žaliavų sodrinimo principai	79
4.3. Technologinio vandens paruošimas	84
4.4. Chemijos pramonės energetika	89
4.5. Cheminės technologinės sistemos modeliai ir technologiniai srautai	91
4.5.1. Modeliai	91
4.5.2. Technologiniai srautai	96
4.6. Pramoninių cheminių technologinių procesų pavyzdžiai	101
4.6.1. Kuro perdirbimas	101
4.6.1.1. Akmens anglų koksavimas	102
4.6.1.2. Anglių, skalūnų, medienos pusinis koksavimas	105
4.6.1.3. Kietojo kuro dujinimas	106
4.6.1.4. Naftos perdirbimas	108
4.6.2. Sieros rūgšties gamyba	113
4.6.2.1. Sieros rūgšties gamyba kontaktiniu metodu	115
4.6.3. Sujungtojo azoto technologija	120
4.6.3.1. Amoniakas	120
4.6.3.2. Sintezės duju paruošimas	121
4.6.3.3. Amoniako sintežė	124
4.6.3.4. Metanolio sintežė	126
4.6.3.5. Azoto rūgšties gamyba	129
4.6.3.6. Praskiestos azoto rūgšties gamyba	130
4.6.3.7. Praskiestos azoto rūgšties koncentravimas	134
4.6.4. Portlandcemenčio rišamosios savybės ir gamyba	136
4.6.4.1. Šlapasis cemento gamybos būdas	138
4.6.4.2. Sausasis cemento gamybos būdas	140
4.6.4.3. Portlandcemenčio kietėjimas ir korozija	141
5. Pramonės ekologijos pagrindai	143
5.1. Pramonės atliekos	144
5.2. Nuotekos	151
5.3. Atliekų perdirbimo statybinių medžiagų pramonėje galimybės	154
Literatūra	156